

Αιτωλοακαρνανία και Ευρυτανία σε κλοιό κερδοσκοπών – Αντιεξουσιαστική Κίνηση

Ήρθε η στιγμή που ο νομός Αιτωλοακαρνανίας, μετά κι από άλλους νομούς της χώρας, δέχεται επίθεση από τις Βιομηχανικές Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΒΑΠΕ), με τις συνέπειες και τις αλλοιώσεις στο φυσικό περιβάλλον να είναι πλέον εμφανείς σε όλη την κοινωνία. Μπορεί προσωρινά να έχουν κερδηθεί κατά τόπους κάποιες μάχες, όμως ο πόλεμος απέναντι στα επιχειρηματικά και χρηματιστηριακά συμφέροντα – που με τη βοήθεια του κράτους υφαρπάζουν και εκμεταλλεύονται τους φυσικούς πόρους προκειμένου να μετατρέψουν ολόκληρους νομούς σε μπαταρίες – παραμένει εν εξελίξει.

Μια ενεργειακή αποικία υπό κατασκευή

Η Αιτωλοακαρνανία, ένας νομός πλούσιος σε φυσικούς πόρους, έχει πλέον μπει για τα καλά στο στόχαστρο των ενεργειακών συμφερόντων. Από τη Ναύπακτο μέχρι την Αμφιλοχία και από την Τριχωνίδα μέχρι τα Κρεμαστά, διαπερνώντας όλες τις λίμνες και τα βουνά του νομού, οργανώνουν και προωθούν την καταλήστευση της φύσης. Οι λεγόμενες «επενδύσεις» διαδέχονται η μία την άλλη, σαν κύματα που δεν αφήνουν χρόνο ούτε να τις μετρήσει κανείς: φωτοβολταϊκοί σταθμοί (ΦΣΠΗΕ), πλωτοί και χερσαίοι, αιολικοί σταθμοί (ΑΣΠΗΕ) στις κορυφογραμμές, μικρά υδροηλεκτρικά στα ρέματα, μονάδες αποθήκευσης ενέργειας (ΜΑΗΕ), συνθέτουν το νέο ενεργειακό δόγμα, με κράτος και εταιρείες να αδιαφορούν για το φυσικό περιβάλλον και την αλλαγή χρήσης γης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί το σχέδιο για την Τριχωνίδα, όπου εταιρείες όπως η ΤΕΡΝΑ και η AQUA RESISTANCE οραματίζονται έργα αντλησιοταμίευσης μέσα σε μια προστατευόμενη περιοχή NATURA, σαν να μην είναι τίποτα παραπάνω από μια δεξαμενή ενέργειας. Ένα άλλο ενδεικτικό παράδειγμα είναι τα βουνά της Ναυπακτίας, όπου σήμερα λειτουργούν 95 ανεμογεννήτριες, συνολικής ισχύος περίπου 217 MW, ενώ σχεδιάζεται η εγκατάσταση 135 επιπλέον. Η λίστα συνεχίζεται, και μια απλή ματιά στον γεωφυσικό χάρτη της ΠΑΕΥΥ αρκεί για να διαπιστώσουμε πως τα ζωντανά οικοσυστήματα δεν είναι τίποτα άλλο παρά επενδυτική ευκαιρία για τα καρτέλ της

ενέργειας και των κερδοσκοπικών funds.

Ένα θεσμικό πλαίσιο κομμένο και ραμμένο για τις εταιρείες Βεβαίως, τίποτα απ' όλα αυτά δεν είναι τυχαίο. Το νέο Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο για τις ΑΠΕ, το οποίο πρόσφατα πέρασε από τη βουλή και έχει ήδη καταγγελθεί από επιστημονικούς και περιβαλλοντικούς φορείς, δεν στηρίζεται σε καμία πραγματική επιστημονική εκτίμηση της φέρουσας ικανότητας των οικοσυστημάτων. Αντίθετα, χαρακτηρίζει σχεδόν ολόκληρη την επικράτεια εκ των προτέρων κατάλληλη για εγκατάσταση ΒΑΠΕ, ενώ οι μεταβατικές του διατάξεις εξασφαλίζουν πως όλα τα έργα που βρίσκονται ήδη σε αδειοδότηση θα συνεχίσουν με το παλιό, αποδεδειγμένα πλημμελές καθεστώς: fast-track αδειοδοτήσεις, θεσμικές παρακάμψεις, αγνόηση αποφάσεων ακόμη και του ίδιου του Συμβουλίου της Επικρατείας. Σε παρόμοιο πλαίσιο εντάσσεται και η απόπειρα αρπαγής του νερού της Αιτωλοακαρνανίας και της Ευρυτανίας, μέσα από το νέο νόμο για τη διαχείριση του νερού, το οποίο ουσιαστικά αφαιρεί τη διαχείριση των υδάτινων πόρων από τις κατά τόπους ΔΕΥΑ και ανοίγει τον δρόμο για την εκτροπή των ποταμών, εκτρέποντας και διοχετεύοντας το νερό σε κερδοσκοπικές και αντιοικολογικές επενδύσεις. Ουσιαστικά το κράτος «σερβίρει» και οι εταιρείες «καρφώνουν» με μια νομοθεσία που όχι μόνο δεν οργανώνει την προστασία του τόπου, αλλά δημιουργεί το νομικό πλαίσιο για την καταστροφή του.

Ενέργεια: γιατί και για ποιον;

Την ίδια στιγμή που εγκαταλείπεται η ύπαιθρος και αποδυναμώνονται οι βασικές δημόσιες υποδομές για τις ζωές μας, ανοίγεται το πεδίο για την ονομαζόμενη «πράσινη ανάπτυξη». Θυσιάζονται γαίες υψηλής παραγωγικότητας, αλλάζοντας τη χρήση γης, καταστρέφονται οικοσυστήματα σπουδαίας βιοποικιλότητας. Πάνω σε αυτή την εγκατάλειψη και ερημοποίηση της υπαίθρου, οι εταιρείες βρίσκουν το πρόσφορο έδαφος για να ρημάξουν και να υποβαθμίσουν ακόμη περισσότερο ολόκληρες περιοχές. Στην πραγματικότητα, ούτε καν προκύπτει αναγκαιότητα όλων αυτών των έργων για το ενεργειακό σύστημα της χώρας. Με μια γρήγορη ματιά στα στοιχεία, θα διαπιστώσουμε ότι η Ελλάδα έχει προ πολλού καλύψει και ξεπεράσει τους δικούς της ενεργειακούς στόχους από ΑΠΕ.

Τελικά, ποιος είναι πραγματικά ο στόχος αυτού του καταιγισμού έργων; Από τη στιγμή που η ενέργεια δεν αντιμετωπίζεται πια ως δημόσιο και κοινωνικό αγαθό αλλά ως εμπόρευμα και χρηματιστηριακό προϊόν, η απάντηση είναι προφανής: κερδοφορία

για τις εταιρείες που εξυπηρετούν ενεργειακά και εξαγωγικά συμφέροντα. Επιδοτήσεις, φορολογικές ελαφρύνσεις και τεράστια κερδοφορία από την πώληση ρεύματος είναι τόσο ισχυρά κίνητρα, ώστε δεν αφήνουν ούτε ραχούλα χωρίς ανεμογεννήτριες, ούτε πλαγιά χωρίς φωτοβολταϊκά, ούτε λίμνη χωρίς αντλησιοταμίευση. Κι ενώ η συμμετοχή των ΑΠΕ στο ενεργειακό μείγμα της χώρας ολοένα και αυξάνεται – κάτι που πρακτικά οδηγεί στη μείωση του κόστους παραγωγής ενέργειας – αυτό δεν αποτυπώνεται στην τσέπη του καταναλωτή, με τις αυξήσεις στην τιμή του ρεύματος να διαδέχονται η μία την άλλη.

Το ερώτημα, λοιπόν, δεν είναι μόνο τι ενέργεια παράγουμε, αλλά σε ποια κλίμακα, για ποιες ανάγκες, με ποιο μοντέλο και προς όφελος ποιων παράγεται. Γιατί το πρόβλημα δεν βρίσκεται αποκλειστικά στην επιλογή ανάμεσα στα ορυκτά καύσιμα και τις ΑΠΕ ή άλλων μορφών ενέργειας, αλλά στο ίδιο το μοντέλο που αντιμετωπίζει την ενέργεια ως εμπόρευμα και την αδιάκοπη αύξηση της παραγωγής και της κατανάλωσης ως μονόδρομο. Το ουσιαστικό ερώτημα είναι: ενέργεια για τι και για ποιον; Για το κέρδος των εταιρειών ή για τις ανάγκες τις κοινωνίας; Και επιπλέον ποιες ανάγκες είναι αυτές και ποιος τις καθορίζει; Το πραγματικό ερώτημα είναι βαθιά πολιτικό και είναι το ζήτημα της απόφασης. Ποιος παίρνει τις αποφάσεις για τις ανάγκες μας, για τον τρόπο που αυτές θα καλυφθούν, για τους τόπους μας και τελικά, για την ζωή μας συνολικά; Εν προκειμένω, η πραγματική ενεργειακή μετάβαση προϋποθέτει, επομένως, να αμφισβητήσουμε την ίδια τη λογική του σημερινού μοντέλου ανάπτυξης και να διεκδικήσουμε κοινωνικό έλεγχο, αποκέντρωση και συμμετοχή των ίδιων των κοινωνιών στις αποφάσεις για τους φυσικούς πόρους και την ενέργεια. Απέναντι σε αυτή τη λογική δεν αντιπαραθέτουμε απλώς μια «καλύτερη» ή «πιο ήπια» ανάπτυξη. Αντιπαραθέτουμε την ίδια την ιδέα ότι ο τόπος, το νερό, τα βουνά και ο αέρας είναι κοινά αγαθά και όχι πεδίο επένδυσης. Υπερασπιζόμαστε μια κοινωνία που αποφασίζει η ίδια για τη μοίρα των φυσικών της πόρων, μακριά από την επιταχυνόμενη οικονομική μεγέθυνση, μακριά από την κρατική συγκέντρωση εξουσίας και μακριά από την ιδιωτική κερδοφορία.

Καλούμε σε αγώνα και αντίσταση

Για όλους τους παραπάνω λόγους, αλλά και για πολλούς ακόμη, δεν πρόκειται να επιτρέψουμε τα βουνά, τα νερά και η γη να γίνουν πεδίο εκμετάλλευσης και κερδοσκοπίας για λίγους. Απέναντι σε αυτή την επέλαση, η μόνη απάντηση είναι η οργάνωση

των κοινωνιών από τα κάτω. Απέναντι σε ενεργειακούς κολοσσούς, τοπικά μικροσυμφέροντα και διεφθαρμένους κρατικούς φορείς, ο αγώνας αυτός έχει καταγράψει ήδη σημαντικές νίκες, όμως νέα μέτωπα ανοίγουν συνεχώς. Μπροστά σε αυτή την επέλαση και τη λεηλασία της φύσης, η ενίσχυση της δράσης και της φωνής μας δεν είναι απλώς επιθυμητή αλλά επιτακτική. Ας εμπνευστούμε λοιπόν από τα παγκόσμια κι εγχώρια οικολογικά κινήματα αλλά και τους αγώνες που έχουμε δώσει όλα αυτά τα χρόνια για την υπεράσπιση της φύσης κι ας κάνουμε ακόμη ένα βήμα προς αυτή την κατεύθυνση. Ας μην χάνουμε χρόνο λοιπόν γιατί ο αγώνας για την υπεράσπιση του περιβάλλοντος είναι αγώνας για την ίδια την ζωή!

Καλούμε στις κινητοποιήσεις και τις δράσεις που θα πραγματοποιηθούν το επόμενο διάστημα στο Αγρίνιο:

Παρασκευή 9 Οκτωβρίου – 18:30 εκδήλωση – συζήτηση στην Πλατεία Δημάδη

Σάββατο 10 Οκτωβρίου 11:00 ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ – ΠΟΡΕΙΑ στην ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓΡΙΝΙΟΥ

ΛΙΜΝΕΣ ΚΑΙ ΠΟΤΑΜΙΑ ΘΕΛΟΥΝ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΜΠΑΤΑΡΙΑ-ΑΝΑΧΩΜΑ ΝΑ ΓΙΝΟΥΜΕ ΣΤΗ ΛΕΗΛΑΣΙΑ

ΑΝΤΙΕΞΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ | ΔΙΚΤΥΟ ΑΥΤΟΝΟΜΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ